

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 18 (1392). 16 ТРАВНЯ 1980 РОКУ. Виходить щотижня.

В ЦЕНТРІ УВАГИ — АКАДЕМГРУПА

Успіхи діяльності вунівського комсомолу визначаються рівнем роботи його первинних організацій, комсомольських організацій учбових груп. У рекомендаціях XVIII з'їзду ВЛКСМ звертається увага на необхідність подальшого зміцнення первинних комсомольських організацій, підвищення їх авторитету і бойовості. Про те, що первинна організація, як основа комсомолу, ядро організаційної і політико-виховної роботи, повинна бути в центрі уваги комітетів комсомолу, вказав V Пленум ЦК ВЛКСМ у листопаді 1979 року.

Звичайно, документи вищестоящих комсомольських органів — це керівництво до дії не тільки комітетів ЛКСМУ університетів, але й комсомольських бюро академгруп, від їх ділового підходу і виконання постанов залежить успіх спільної справи.

Що ж показала перевірка комісією комітету комсомолу ОДУ діяльності комсомольських бюро групи механіків, 2 групи I курсу, 2 групи II курсу, групи оптимальних рівнянь III курсу, групи диференціальних рівнянь IV курсу механіко-математичного факультету?

Комсомольські бюро названих академгруп зустріли ленінський ювілей високими трудовими і політичними успіхами, зростаючою громадською активністю. У комсомольській організації групи механіків I курсу (групкомсорг С. Глазунов) із 24 студентів мають доручення 22, у групі оптимальних рівнянь — всі студенти. Під керівництвом комітету комсомолу механіко-математичного факультету у групах на належному рівні стоїть вирішення партійних і комсомольських постанов. Велику увагу комсомольські бюро груп приділяють патріотичному вихованню, з цієї метою організовуються зустрічі з ветеранами партії і комсомолу, праці і війни. Проводяться уроки мужності, Ленінські уроки. Студенти групи залучаються до лекційної пропаганди. У групі механіків I курсу в 1979 році з ініціативи комсомольського бюро були обговорені книги Л. І. Брежнева «Мала земля», «Відродження» на англійській мові. У 2 групі II курсу лекторська група у складі двох чоловік читає лекції у школі № 105 і школі-інтернаті № 6. Добрі практичні й організаційські знання отримали групи у ході проведення Всесоюзної Ленінської перевірки. Вміло працювали атестаційні комісії. У названих групах було неатестовано 6 студентів. Як правило, із числа тих, хто недобросовісно ставиться до навчання і виконання громадсь-

ких доручень. Періодично видускаються стіннівки, проводяться суботники, трудові десанти. Великою популярністю серед студентів користуються СВЗ. Комсомольські бюро цих груп проявляють ініціативу в організації ідейно-моральних і культурних заходів. Вечір поезії (2 група I курсу), екскурсія по Поясу Слави (група механіків, I курсу), відвідування музеїв, Палацу спорту, дві факультетів, конкурси політичних плакатів, присвячених боротьбі за мир, і багато інших — все це завдяки роботі комсомольських бюро.

Але в ході перевірки були виявлені і недоліки роботи. Не можна не сказати, що групи стали дійсно центрами згуртування колективів, організаційної роботи.

Комсомольська документація у багатьох групах у незадовільному становищі. Так, протокол № 3 засідання комсомольського бюро групи оптимальних рівнянь III курсу від 27/II-79 року займає менше півсторінки, рішення бюро не конкретні, стандартні.

Плани робіт не затверджуються, не розглядається хід їх виконання. У групі диференціальних рівнянь (IV курсу) перспективний план був складений на швидкоруч, план роботи на травень (на період перевірки) не був закінчений. Звідси видно, що планування у цих групах здійснюється не вірно, актив не вчиться вести комсомольську документацію. Контроль за її станом послабився. Погано стоїть справа і з інформаційно-організаторською діяльністю комітету комсомолу факультету. Ніхто з групкомсоргів, за виключенням групкомсорга групи оптимальних рівнянь (III курсу), не має чіткого уявлення про місячник правової пропаганди, який проводився в університеті у березні 1980 року, про об'єднано-спортивну роботу на початку року, про фотоконкурс «Пам'ять». Жодна з груп не взяла участі у конкурсі на кращу «Ленінську газету» серед академгруп університету. Вивчаючи ті чи інші постанови вищестоящих органів, групи не розробляють заходи по їх вико-

нанню. Не завжди на комсомольських бюро заслуховуються члени ВЛКСМ про виконання Уставу ВЛКСМ, про участь у громадському житті, вивчення марксистсько-ленінської теорії. Недостатньо уваги приділяється питанням ділових, політичних і моральних якостей студентів. З поля зору групи випадають питання атеїстичної роботи, спортивної, інтернаціональної, лекційної пропаганди, правового виховання, а те, що й робиться, не знаходить відображення у документації.

Із розмов з групкомсоргми ясно, що робота в групі була б цілеспрямованою, коли б навчання активу було поставлене на належному рівні, частіше б члени комітету комсомолу факультету бували в групах, надавали, а не тільки перевіряли, реальну допомогу у роботі групи. Коли б інформаційно-організаторська діяльність комітету комсомолу була б оперативнішою, діловитішою. Перш за все актив груп треба навчати самодіяльності, самостійності, тобто на прикладах, на досвіді кращих комсомольських справ. Нам не потрібно заходів для заходів, за якими втрачається зміст будь-якої діяльності, але ми повинні так побудувати свою роботу, щоб кожна справа збагачувала практично, формувала творчу думку і бажання працювати ще краще, ще ініціативніше. Група повинна стати такою автономною одиницею, яка б, за словами Леніна, у будь-якій своїй роботі виявляла ініціативу, почин, виховувала б своїх членів у дусі відданості Батьківщині, ідеалам комунізму. Необхідно, щоб кожен організатор колективу, великого чи малого, прагнув до того, щоб корисні форми і правильний стиль роботи комітетів ЛКСМУ нашого університету, факультетів став не зразком недосаженості для діяльності комсомольських бюро груп і курсів, але, навпаки — щоденною діловою практикою діяльності самої групи, її бюро, починаючи від оформлення документації до практичних справ. Саме в цьому недолік комсомольських організацій академгруп і комітету комсомолу механіко-математичного факультету по керівництву їх діяльністю.

Визнаючи роботу комсомольських бюро названих груп задовільною, комітету комсомолу факультету, первинним ланкам організації є ще над чим попрацювати. Важливо тільки, щоб працювали вони настирливо, цілеспрямовано, як вчить нас партія і її багатий досвід.

Г. АНТИПЕНКО,
заступник секретаря
комітету комсомолу.

О. РАТУШНА,
член комісії.

ВИСОКА НАГОРОДА

За високі показники у праці і в зв'язку з 110-ю річницею з дня народження В. І. Леніна велика група професорсько-викладацького складу, робітників і службовців нашого університету нагороджена Ленінською ювілейною Почесною грамотою. Серед нагороджених професори І. М. Гоголев, В. А. Кухаренко, В. В. Фашенко, Г. А.

Вязовський, доценти Ф. В. Резнік, Л. М. Сумарокова, А. П. Іванов, В. Д. Севаст'янов, Л. М. Чепурнова, Т. К. Чумаченко, старші наукові співробітники В. В. Курятников, І. П. Колесникова, А. О. Козаков, робітники Я. Т. Бараненко, А. Т. Прохоренко, Є. Є. Яковенко і багато інших.

Наш кор.

З любов'ю до довіреної справи

Добре знають Наталку Пшеничну мешканці гуртожитку № 6. Вона — громадський бібліотекар. Студрада гуртожитку доручила Наталці відповідальну і важливу ділянку роботи. Крім періодичної преси, у бібліотеці є також і навчально-методична література. З великим бажанням, добросовісно виконує вона свої обов'язки.

участі встановлено зв'язки студентів-істориків з учнями ТУ № 11. Тут комсомольці факультету ведуть лекційну роботу, розповідають про актуальні події життя країни і міжнародного життя. Велику роботу проводить шефський сектор і в дитячій кімнаті при ЖЕЦі № 3 Центрального району міста. Студенти допомагають своїм підшеф-

— Наталко, подобається тобі доручення громадського бібліотекаря?

— Звичайно. Приємно піклуватися про інших, приносити людям радість. Відчуваю, що все це не марно, що моя робота необхідна нашим студентам.

Студентка III курсу істфаку Наталка Пшенична має багато доручень, але не жалкує. Вона з любов'ю ставиться до довіреної справи. Вона очолює шефський сектор комсомольського бюро факультету. При її безпосередній

ним підліткам у навчання, сприяють формуванню їхніх поглядів на життя, прищеплюють ідеї громадського обов'язку, пропагують радянський спосіб життя.

Наталка закохана у громадську роботу, віддає їй багато сил і разом з тим навчається тільки на «відмінно» і «добре». Вона формує в собі дійсно активну життєву позицію.

П. ГРЕБЕНЮК,
студент істфаку.

На фото: Наталка ПШЕНИЧНА.

Канадські викладачі — гості ОДУ

11 травня в конференц-залі відбулася зустріч викладачів нашого вузу з групою викладачів канадських вузів. Її очолює президент Ванкуверського відділення Асоціації Канада — СРСР, голова повітового відділення Товариства об'єднаних українців Канади (ТОУК), викладач університету Британської Колумбії Ганна Польова. Ця туристична поїздка організована Асоціацією Канада — СРСР і радянським Товариством дружби СРСР — Канада.

Гостей вітали в. о. ректора ОДУ професор Д. І. Поліщук, проректор з наукової роботи доцент І. П. Зелінський, секретар комітету ЛКСМУ І. М. Коваль, представники університетської секції українського Товариства дружби з зарубіжними країнами, викладачі факультетів та кафедр.

Професор Д. І. Поліщук розповів канадським інтелігентам про історію заснування одного з кращих у нашій країні вузів — Одеського державного університету, про ту величезну науково-просвітительську роль, яку він відіграв у дореволюційні часи на півдні Російської імперії, а також для народів Кавказу, широко зупинився на його

учбовій та науково-дослідницькій діяльності сьогодні і окреслив перспективи його розвитку в недалекому майбутньому.

Професор Ганна Польова подякувала одеським колегам за теплу зустріч і, в свою чергу, розповіла про Канадський університет.

Далі професор Ганна Польова підкреслила: приємно бачити, як між двома містами-побратимами — Одесою та Ванкувером — постійно підтримуються культурні взаємозв'язки, але хотілося б, щоб вони особливо були активними і між університетами цих міст.

Канадські інтелігенти також хочуть миру на землі, а не війни. На них велике враження справило святкування радянськими людьми 35-річчя з Дня Перемоги, свідком якого вони були в ці дні в Одесі.

Між колегами двох вузів виникла жвава бесіда, котра продовжилась в кабінеті ректора і в ході якої гості висловили гаряче бажання зустрітись з одеськими колегами в стінах Канадського університету.

О. НОЖНИНА,
старший інструктор
по зарубіжних зв'язках.

НА ПРИЗ ГАЗЕТИ «ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

За традицією — 8 травня, напередодні 35-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, в нашому університеті відбулись змагання на приз багаторазової газети «За наукові кадри».

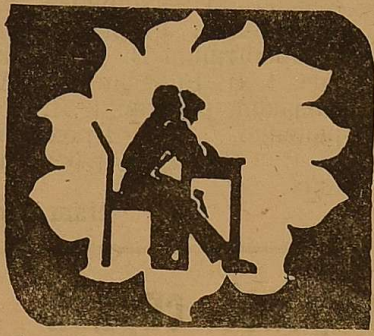
Перше місце посіла коман-

да механіко-математичного факультету, вона й була нагороджена призом і грамотою.

Детальний звіт про змагання читайте у наступному номері нашої газети.

Наш кор.

ГРАНІ ТВОРЧОСТІ

Протягом п'яти днів в нашому університеті проходила XXXVI звітна студентська наукова конференція, присвячена 110-й річниці з дня народження В. І. Леніна і 35-й річниці з Дня Перемоги.

Пленарне засідання конференції відкрив ректор університету професор В. В. Сердюк, котрий широко зупинився на науково-дослідницькій роботі студентів ОДУ в 1979 році, організованій у відповідності з тематикою плану кафедри і проблемних лабораторій. 5488 студентів університету, підкреслює ректор, займалися науковими дослідженнями, тобто — весь стаціонар. Радісно відзначити, що 164 зарубіжних студентів теж активно включилися в цю роботу.

Найпоширенішою формою творчої діяльності, продовжує ректор, являються студентські наукові гуртки і групи, в минулому році їх було 126, із них 74 організовано на факультетах і 43 — при кафедрах суспільних наук; у перших бере участь 2295, а в других — 1194 молодих науковців. Студенти старших курсів, як правило, об'єднані в проблемні групи, котрі керують дослідженнями вчених. Так, на юридичному факультеті успішно діють групи «Правові проблеми екології» (керівник — професор А. В. Сурилов), «Причини злочинності неповнолітніх» (керівник — професор Є. В. Додін). Таких груп в ОДУ на сьогоднішній день налічується 20.

Успішно діють в університеті СКБ «Теплофізика», студентський обчислювальний центр (СОЦ), студентське бюро науково-технічного перекладу (СБНТП). В одному тільки СОЦі взяли участь 134 студенти механіко-математичного факультету, і всі вони у звітному році були залучені до виконання внутрішніх наукових замовлень, господарських робіт, договорів по співробітництву тощо. Так само на кафедрі теплофізики студентське СКБ плідно працює по договорах з Центральним інститутом Морського Флоту — Одеським філіалом. Основні наукові напрямки їхньої роботи — дослідження піднімаючої здатності фрикційної іскри. Робота в СКБ — це справжня науково-дослідницька і конструкторська діяльність, пов'язана з виконанням певних завдань, довірених підприємством. На факультеті романо-германської філології також успішно працює СБНТП. Бюро виконує замовлення кафедр наукових закладів ОДУ з перекладу текстів з англійської, французької та іспанської мов на російську. На сьогодні цією роботою успішно займається 66 студентів.

По підсумках Республіканського конкурсу студентських робіт з природничих, гуманітарних і технічних наук за 1978—1979 навчальний рік на республіканському турі було одержано 6 нагород дипломів. Один із заохочувальних дипломів одержав зарубіжний студент. А всього на цьому конкурсі було прочитано 161 доповідь. По результатам республіканського туру дипломи одержали: фізичний — 3, хімічний — 3, механіко-математичний — 4, геолого-географічний — 4, історичний — 2, біологічний — 4, юридичний — 3, філологічний — 3. Отже, в цьому плані університету є чим пишатись.

Великою подією в житті університету стало проведення чергового туру VIII Всесоюзного конкурсу студентських робіт із суспільних наук, історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху. Подібні конкурси мають велике значення, ставши важливою формою підвищення рівня викладання суспільних наук і комуністичного виховання студентської молоді і широкого залучення юнаків та дівчат до науково-дослідницької роботи в галузі марксистсько-ленінської теорії. Конкурси стали невід'ємною частиною учбово-виховного процесу, сприяють формуванню комуністичного світогляду, підсиленню громадської активності студентів. По підсумкам внутрішнього туру була проведена загальноуніверситетська науково-теоретична конференція «Володимир Ілліч Ленін і актуальні проблеми розвитку соціалізму», в якій взяли участь 110 студентів та викладачів кафедр суспільних наук. У звітному році проводились також Республіканська олімпіада «Студент і науково-технічний прогрес», присвячена XI Всесвітньому фестивалю молоді і студентів. У вузівському турі взяли участь 4930 студентів ОДУ. В результаті Всесоюзної олімпіади були нагороджені 3 студенти нашого вузу. Творчим продовженням олімпіади можна вважати вузівський етап Республіканської олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес», присвяченої 110-й річниці з дня народження В. І. Леніна, котрий відбувся навесні цього року. В 1979 році на високому ідейно-теоретичному рівні з 9 до 14 квітня в ОДУ пройшла XXXV звітна наукова студентська конференція, на якій 710 студентів (в тому числі 45 студентів із 8 вузів країни) прочитали 672 доповіді. А з 23 по 25 квітня на базі біологічного факультету ОДУ відбулась Всесоюзна наукова студентська конференція «Фізіологія і патологія травлення». На конференції 408 студентів виступили з ґрунтовними доповідями. В результаті 30 студентів нашого вузу взяли участь у 8 міжвузівських конференціях, що проходили в різних містах нашої країни, і прочитали на них по доповіді. В квітні 1980 року на базі хімічного факультету проводилась міжреспубліканська

конференція хіміків, на якій прочитали свої доповіді 80 молодих науковців.

Заслугує великої уваги і студентський лекторій. У звітному році по лінії Товариства «Знання» студентами університету в школах Одеси та області, а також в університетських гуртожитках було прочитано 346 лекцій. Успішно проходить ця робота на кафедрі історії КПРС, де активно діє студентський лекторський клуб «Іскра». Лише за рік клуб провів 7 цікавих засідань. На геолого-географічному факультеті успішно функціонує лекторська група з проблем міжнародної політики СРСР.

На закінчення свого виступу ректор ОДУ професор В. В. Сердюк відзначив, що в роботі XXXVI звітної конференції беруть участь представники 17 вузів нашої країни, що свідчить про зростання та укрупнення зв'язків Одеського державного університету з багатьма вузами, і побажав учасникам конференції великих творчих успіхів у їх роботі.

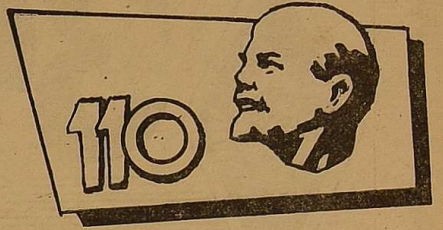
З доповідями на конференції виступили молоді науковці. Цікавими, наприклад, були доповіді студента історичного факультету В. Федорченка («Значення історичного досвіду боротьби В. І. Леніна і більшовицької партії з троцькізмом для сучасного комуністичного руху»), голови НСТ ОДУ А. Глушкова («Про роботу НСТ ОДУ») та багато інших — адже на конференції з доповідями виступили 748 студентів, в їх числі — студенти Москви, Ленінграда, Єревана, Тбілісі.

В ході конференції працювало 10 секцій суспільних, філологічних, юридичних, математичних, хімічних, біологічних, геолого-географічних наук та романо-германської філології.

На заключному засіданні виступив проректор з наукової роботи доцент Т. Зелінський, котрий, підсумувавши роботу конференції, відзначив її високий ідейно-творчий науковий рівень, який дасть новий значимий поштовх у науковій діяльності університетської молоді.

А. ГЛУШКОВ,
член комітету
комсомолу ОДУ.

ЛЕНІН В ТОБІ І В МЕНІ

Ференц ТІБОР
(Угорська Народна Республіка).

Так називалась зустріч за «круглим столом», організована деканом по роботі з іноземними студентами Одеського державного університету, Інтеррадою, земляцтвами іноземних студентів.

Її відкрив проректор університету доцент В. І. Світличний. Про вплив ідей Леніна на уми людей різних країн розповіли учасники цієї зустрічі.

Масимо Вія КРУЗАТА

(Республіка Куба).

— Це було давно... У той день я вперше пішов до школи. Але й сьогодні чітко пам'ятаю його. Тоді я почув від своєї вчительки про людину, яка, як і наш Хосе Марті, хотіла миру і щастя для дітей усього світу. Я відразу полюбив її. Дома, на моє прохання розповісти що-небудь про Леніна моя мама сказала мені: «Сину, про цю людину всі ми знаємо дуже багато захоплюючого. І коли ти виростеш, ти про все дізнаєшся сам. Ти люби його, вчишся у нього».

Згодом до нашої школи на Кубі завітали радянські піонери, ми називали їх піонерами Ілліча. Це була пам'ятна зустріч. Веселі, життєрадісні, з червоними галстуками на грудях наші друзі співали і читали вірші.

...Мені дуже захотілось швидше вирости і хоча б один раз побачити далеку і близьку всім нам Красну Площу і безсмертного Леніна у Мавзолеї. Але для цього треба було багато вчитися. І перш за все, вивчати російську мову.

Минули роки... Я приїхав в Москву. Моя дитяча мрія здійснилась — я побачив Красну Площу. Такою я й уявляв її — строгу і в той же час величаву і урочисту. В Мавзолеї я бачив Ілліча. Ці декілька хвилин, які я провів у Мавзолеї, у Леніна, запам'ятались мені на все життя.

Ольга ТУЧКОВА

(ЧССР).

— Переді мною книга. На одній із сторінок — фотографія. Вона відома всім людям на Землі. Напевне, вона була зроблена для якого-небудь документа. Володимир Ілліч на ній не посміхається. Немає тієї доброї, чаруючої посмішки, до якої ми так звикли. Але його видають очі, в них неможливо приховати мерехтливий іскорки. У них трохи смутку і печалі, які властиві для мудрих людей. Цікаво, про що думав Ілліч, коли його фотографували... Але про це ми не дізнаємось ніколи. Можна сказати тільки те — він ніколи не думав про себе.

Хоча Леніна вже й нема серед нас, але живуть і перемагають його мрії, його ідеї. Без них неможливіми були б зміни, які сталися в світі за роки ХХ сторіччя на Землі і в моїй країні — Чехословаччині.

— У березні 1919 року в Угорщині була проголошена Радянська Республіка. Угорський народ розірвав ланці експлуатації, розпочав будувати нове життя — щасливе і прекрасне. Володимир Ілліч вітав молоду республіку, вітав робітників з цим завойованням. У важкі для молодого Радянської країни дні, коли гриміли бої громадянської війни, з ініціативи Леніна, тільки що народженій Угорській республіці була надана допомога і підтримка.

Тільки 133 дні проіснувала республіка. Реакція задушила її. В. І. Леніна дуже схвилювала катастрофа, яка спіткала нашу країну.

Сьогодні моя батьківщина — це країна соціалізму, про побудову якого він так мріяв. У нашій країні нема куточка, де б ім'я Леніна не згадувалось з глибокою повагою і визнанням.

Мохам Рам НАРАЙАН

(Індія).

— Ім'я Леніна живе в серцях багатьох індійців. Наша країна розвивається по шляху, вказаному Леніном. Дерево дружби між нашими країнами розцвітає і міцніє з кожним роком.

Я щасливий від того, що навчаюсь у країні великого Леніна.

Христина НОТО

(Республіка Куба).

Ленін дуже любив дітей — майбутні планети. Він хотів, щоб не було воєн і людей, які страждають від них, щоб всі діти росли під мирним небом, щоб завжди яскраво світило сонце. Я думаю, що його ідеї такі ж яскраві і вічні, як воно, наше Сонце.

Джамен Хадсон ВЕРЕ

(Кенія).

— В. І. Ленін оспіваний багатьма письменниками і поетами, художниками і скульпторами різних країн світу. Але скільки б ми не писали про нього, скільки б не склали віршів і пісень, ми завжди будемо у нього в боргу. Його ім'я кличе у бій з ворогами, надихає на подвиг. Всіма успіхами і перемогами ми в першу чергу зобов'язані йому.

Минуть роки, прийдуть нові покоління, але у кожного в серці буде його ім'я.

Анатолій КУЗЬМІН,
Катерина ЄВДОКИМОВА,
викладачі кафедри
російської мови
для іноземних студентів.

ЗВІТУЮТЬ НАРОДНІ КОНТРОЛЕРИ

Із звітом на загальних зборах колективу юридичного факультету виступив голова народного контролю доцент П. Р. Стависький. Він зазначив, що народні дозорці провели певну роботу по контролю в різних галузях діяльності як юридичного, так і інших факультетів, за завданням Головної групи народного контролю ОДУ. Перевірялись відвідування занять студентами юрфаку, біофаку і факультету РГФ, стан трудової дисципліни співробітників факультету, побутові умови студентів, які мешкають у гуртожитку № 4 і на квартирах та ін. Матеріали перевірок були направлені відповідним організаціям для вжиття заходів по усуненню недоліків. Активну участь у таких перевірках брали т.т. О. О. Погрібний, М. К. Ірза, Т. І. Пермінова та інші.

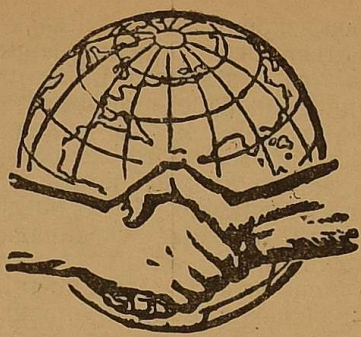
Виступаючи з обговоренням доповіді старші викладачі Т. М. Пахомова і В. В. Ніконов, партгрупорг кафедри теорії й історії держави і права М. К. Ірза, студентка Т. І. Пермінова, секретар партбюро факультету І. М. Сирота вказали на необхідність підвищення рівня роботи народних контролерів, зокрема, поліпшення якості і ефективності перевірок учбової і трудової дисципліни, висвітлення матеріалів перевірок і заходів, вжитих по ним, на сторінках факультетської та університетської преси.

Збори обрали новий склад групи народного контролю юридичного факультету. Її знову очолив доцент П. Р. Стависький. Його заступником обрано асистента Н. І. Довматову, секретарем — старшого лаборанта О. А. Соколевич.

Наш кор.

В одній із підсекцій наукової конференції.

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ІСТОРИКІВ

да, проходять стажування при університетах та наукових академічних закладах. Наукові інтереси приводять їх і до Одеси.

Деякі роки тому спеціально для роботи у науковій бібліотеці Одеського університету приїздила угорська дослідниця Марія Іваніч. Працюючи над дослідженнями історії Кримського ханства, вона дізналася, що у Воронцовському фонді бібліотеки зберігаються унікальні роботи французьких авторів з історії кримських татар. Її пошуки завершилися успішно. За допомогою наукових співробітників бібліотеки вона знайшла і опрацювала потрібні їй книги.

В 1977 році на базі Одеського університету відбулась республіканська наукова сесія істориків на тему: «Братерські співробітництва народів в боротьбі за перемогу соціалістичної революції на Україні». В конференції взяла участь молода викладачка кафедри всесвітньої

історії нового та новітнього часу Сегедського університету Еніке Шайті.

Після закінчення університету Е. Шайті зайнялась дослідженнями історії робітничого класу Угорщини напередодні нової світової війни. В 1975 році в 53 томі наукових записок Сегедського університету «Актах історика» була надрукована її стаття про класову боротьбу сегедського пролетаріату проти реакційного соціального законодавства буржуазної Угорщини за підвищення заробітної платні, скорочення робочого дня. На основі архівних джерел та періодичної преси авторка показала страйкову боротьбу сегедських робітників — взутєвників та харчовиків, діяльність лівих профспілок будівельників, шкіряників, їх боротьбу проти клерикально-фашистської організації «Заклик» у 1939 р.

Тема кандидатської дисертації Е. Шайті — проблеми інтернаціоналізму у Югославії та національної політики

югославської Компартії напередодні і під час другої світової війни (науковий керівник — завідувач кафедри всесвітньої історії нового та новітнього часу університету ім. Аттіли Йозефа професор Даніель Чоттарі.). В процесі роботи над дисертацією дослідниця побувала у Белграді та інших містах Югославії, працювала у національних бібліотеках цієї країни. Її доповідь на республіканській науковій сесії в Одесі була присвячена проблемі інтернаціоналізму Югославії під час другої світової війни.

Минулого року в будапештському історичному журналі «Сазадок» («Століття») — одному з найстаріших журналів Угорщини — була надрукована стаття Е. Шайті «На роздоріжжі. Формування концепції національної політики Комуністичної партії Югославії у 20-х роках». Авторка відзначає, що формування національної політики КПЮ проходило у складних обставинах. З одного боку, в Югославії 20-х років ще не завершився процес перетво-

рення народностей цієї країни у нації, з другого — не завершилась і класова організація пролетаріату. Це зумовило існування і боротьбу різних поглядів на те, якими шляхами має проходити в Югославії процес створення нації та якої політики у цьому питанні повинні дотримуватись комуністи. Бурхливі суперечки наприкінці 20-х років закінчилися перемогою у КПЮ ленінської концепції у національному питанні. Це і створило передумови до ідейного та організаційного зміцнення партії. Стаття написана на основі югославських джерел, стенограм та резолюцій з'їзду КПЮ, матеріалів Комінтерну, тощо.

Викладачі історичного факультету Одеського університету обмінюються зі своїми угорськими колегами листами та науковими працями. Творчі зв'язки сприяють учбово-виховній роботі, допомагають виховувати студентів у дусі пролетарського інтернаціоналізму.

О. ГОНТАР,
доцент кафедри історії СРСР, секретар партбюро історичного факультету.

НА ПОВІРЦІ — СБЗ

«Комсомол завжди був надійним шефом великих будов», — говорив на XVIII з'їзді ВЛКСМ Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Л. І. Брежнев.

Сьогодні студенти нашого університету, вірні традиціям славних комсомольських справ, примножують легендарну історію комсомолу. В числі народногосподарчих об'єктів, взятих для будівництва студентськими будівельними загонами ОДУ: селища нафтовиків у Тюменській області, новобудови легендарного міста Гагаріна, Дніпропетровської та Одеської областей, продовжать свою традиційну роботу загони небудівельного напрямку на підприємствах нашого міста, велике значення мають загони провідників вагонів. В УНР буде працювати інтернаціональний будівельний загін студентів нашого університету. Всього в загонах будівельного і небудівельного напрямків буде охоплено 350 студентів.

Зросли темпи соціалістичного змагання між загонами університету, приуроченого 110-ї річниці від дня народження В. І. Леніна. З великою увагою слідували студенти, бійці СБЗ ОДУ, за роботою першої сесії Верховної Ради УРСР дев'ятого скликання. У відповідь на турботу партії, Радянського уряду про підрастаюче поко-

ління, молодь прагне до подолання більш високих рубежів, вважає своїм обов'язком успішно виконати завдання завершального року п'ятирічки, взяти зобов'язання.

У комітеті комсомолу проводиться велика робота по формуванню студентських будівельних загонів. Їх членами стануть найбільш гідні юнаки і дівчата, кандидатура кожного із них обговорена на комсомольських зборах у первинних організаціях, затверджена на засіданні комітету комсомолу.

Вручення комсомольських путівок буде пам'ятною подією для нових членів будзагонів. На урочистому засіданні, присвяченому закінченню підготовчого періоду створення загонів, членів СБЗ будуть вітати ветерани партії і комсомолу. Герой Радянського Союзу, прославлений пілот Олексій Маресьєв, біографія якого пов'язана з легендарною будовою 20-х років, говорив: «Мине час, але якщо у твоєму житті була комсомольська будова і ти тримав на ній екзамени на мужність, зрілість — ти вже ніколи не відступиш».

Комсомольські будови завжди будуть переднім краєм для комсомольців всіх часів. Вони чекають на тебе, ровеснику!

О. ТКАЧУК,
начальник штабу «Трудове літо».

ПОЛУМ'ЯНИЙ БОРЕЦЬ

Нещодавно у Палаці студентів відбулась конференція, присвячена життю і діяльності Ернесто Че Гевари — полум'яного революціонера. Учасники конференції одностайно обрали почесну президію — Політбюро ЦК КПРС на чолі з Л. І. Брежневим і ЦК Компартії Куби на чолі з Ф. Кастро.

Із вступним словом до присутніх звернувся Перший секретар Союзу Молодих Комуністів Куби Рене Аріосо. Полковник Анхель Ферррїро від імені консульства Куби в м. Одесі і Збройних Сил Куби вітав учасників конференції.

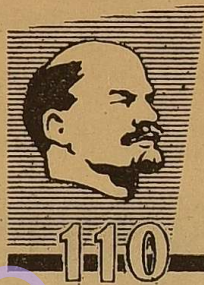
Присутні з великим інтересом слухали доповідь заступника секретаря комітету комсомолу ОІМФ Костишева про життя і діяльність Е. Че Гевари.

О. ШТОКАЛО.

Виступаючи розповіли про становлення Че Гевари — полум'яного борця за визволення трудового народу, про тісні його зв'язки з кубинськими революціонерами.

Заступник завідувачого відділом МК ЛКСМУ м. Одеси тов. В. Глібов підвів підсумки роботи конференції, підкреслив роль Ленінського комсомолу і СМК Куби у зміцненні дружби і розвитку співробітництва між молоддю наших країн. Від імені міського комітету комсомолу він вручив грамоти кращим кубинським студентам — членам СМК, які навчаються в Одесі.

Увазі слухачів була запропонована слайдова програма і концерт художньої самодіяльності.

Кожного року наша країна широко відзначає свято юних громадян Радянського Союзу — день народження Всесоюзної піонерської організації. Піонерська організація, масова комуністична організація дітей і підлітків, стала першою школою комунізму для багатьох поколінь радянських людей. Любов до

Співробітництво поглиблюється

Зовсім недавно комітет комсомолу нашого університету вперше приймав делегацію Сегедського університету у складі секретаря комсомолу КІСа Сегедського університету Барнобая Кіша, заступника секретаря Шандора Чернуша та перекладачки — студентки ІІ курсу історико-філологічного факультету Сегедського університету Марії Цодор.

В обставині повного взаєморозуміння і дружби був проведений обмін думками про подальше поглиблення всебічного співробітництва між комітетами комсомолу обох університетів. Була досягнута принципова домовленість про розробку проекту Договору, поглиблення співробітництва з багатьох напрямків, зокрема, в галузі культурно-масової і спортивної роботи, обміну науковими делегаціями студентів. Узгоджено також і підписано текст договору про обмін студентськими будівельними загонами між університетами на 1980 рік.

Делегація із Сегедського університету була прийнята ректором Одеського університету професором В. В. Сердюком. Відбулась тепла розмова про наступні кроки розвитку наукових контактів між обома університетами.

Г. НЕВІДОМИЙ.

19 ТРАВНЯ — ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ВСЕСОЮЗНОЇ ПІОНЕРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМЕНІ В. І. ЛЕНІНА

праці і чесність, благородство і настирливість у навчанні, любов до Батьківщини і беззавітну відданість ленінській партії виховує в юного покоління піонерська організація під керівництвом Ленінського комсомолу. Багато визначних справ зробила наша піонерія. Уже в роки перших п'ятирічок піонери стали активними помічниками партії і комсомолу у будівництві нового соціалістичного суспільства. У роки Великої Вітчизняної війни юні ленінці були розвідниками і зв'язківцями, працювали біля станків і на полях. І сьогодні багатомільйонна армія піонерів, крокуючи по маршрутах Всесоюзного маршу під девізом «Піонери кра-

їни справі Леніна вірні!». Ідуть по місцях трудової і бойової слави, організують ленінські музеї і кімнати, збирають металобрухт і макулатуру, прикрашають країну садами і парками, оберігають ліси і ріки, дружать з дітьми трудящих всього світу. Комуністична партія і Радянський уряд постійно піклуються про підрастаюче покоління. В країні працюють тисячі будинків і палаців піонерів, станції юних техніків, піонерських таборів і спортивних комплексів. У день свята юні ленінці на урочистих лінійках і зборах будуть рапортувати Батьківщині про те, як вони виконують урочисті обіцянки, піонерські Закони.

«МОЛОДЬ ТА ІДЕОЛОГІЧНІ ДИВЕРСІЇ ІМПЕРІАЛІЗМУ»

— під такою назвою в нашому університеті відбулась лекція. Перед студентами виступили працівники органів Управління КДБ по Одеській області.

Вони розповіли про ідеологічні диверсії імперіалістичних розвідок, навели переконливі факти, які свідчать про те, що імперіалістичні країни у своїй боротьбі проти країн соціалізму не зупиняються ні перед чим, щоб дискредитувати наш лад, підірвати його зсередини.

Наводились приклади, коли представники молоді Ра-

дянської країни за рубежем з честю і гідністю відстоюють авторитет нашої Батьківщини, виявляють політичну пильність, непохитну силу марксистсько-ленінських ідей.

Основна частина лекції була присвячена ролі радянського студентства і, зокрема, нашого університету, у підготовці і організації роботи з іноземними туристами, які будуть прибувати на Московську Олімпіаду через наше місто.

На закінчення демонструвався кінофільм «Паутина». Наш кор.

Юність звинувачує...

25 квітня у читальному залі студентської бібліотеки відбулась конференція на тему: «Юність звинувачує імперіалізм».

До учасників конференції звернувся заступник секретаря комітету комсомолу ОДУ Г. Антипенко, він зачитав листа, написаного студентами історичного факультету і адресованого президенту Картеру, оголосив кампанію, яка включає ряд заходів, спрямованих проти дій міжнародної реакції.

На конференції виступили представники багаточислен-

ного загону студентів-іноземців, які навчаються в ОДУ.

Симон Лебоа — студент І курсу юрфаку розповів про політику уряду ПАР у ставленні до народів Африки. Амір Юнон — аспірант біологічного факультету розповів про молодіжні організації Іраку, які ведуть боротьбу за свободу і незалежність. Мануель Гарсія — студент І курсу мехмату розповів про антикубинські підступи американської адміністрації.

Л. ПРИМАЧЕНКО,
комсорг студентської бібліотеки.

ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Нещодавно завершився розподіл молодих спеціалістів нашого університету по місцях їх майбутньої роботи. Перспектива самостійної професійної діяльності ставить перед студентами-випускниками ряд питань, серед яких не останнє місце посідає питання про своє правове становище як працівника підприємства, закладу або організації.

Спочатку з'ясуємо, хто такі молоді спеціалісти? Слід розрізняти широкоживане і юридичне значення цього терміну. У юриспруденції цим терміном позначається випускник вищого або середнього спеціального учбового закладу, направлений у зв'язку з закінченням учбового закладу на роботу рішенням комісії по індивідуальному розподілу молодих спеціалістів. Таким чином, випускники, не направлені з тих чи інших причин на роботу комісією, молодими спеціалістами не вважаються, на не них поширюються від-

повідні обов'язки і права. У відповідності з рішенням комісії по індивідуальному розподілу названим особам видається справка, яка дає право на самостійне працевлаштування. Підстави, випадки і порядок видачі справок визначаються Положенням про індивідуальний розподіл молодих спеціалістів.

Молоді спеціалісти зобов'язані приступити до роботи у строк, вказаний у посвідченні про направлення на роботу, і пропрацювати відповідно із направленням не менше трьох років. У трьохрічний строк зараховується і строк перебування молодого спеціаліста у Збройних Силах СРСР після закінчення учбового закладу. Посвідчення видаються молодим спеціалістам не пізніше п'яти днів після закінчення вузу. Перед початком роботи молоді спеціалісти отримують місячну відпустку. Одночасно з посвідченням молоді спеціалісти отримують стипендію з числа тих, хто отримував її пе-

ред закінченням вузу.

Якщо молодий спеціаліст направляється на роботу по місцю проживання, одноразовою допомогою виплачується при умові, якщо до вступу (направлення) до вузу він проживав у гуртожитку.

Керівникам підприємств і організацій забороняється приймати на роботу молодих спеціалістів, якщо не вийшов трьохрічний строк після закінчення учбового закладу, без посвідчення, виданого комісією по розподілу, або справки, яка дає право на самостійне влаштування на роботу.

З молодим спеціалістом підприємство (організація) заключає трудовий договір. Місце роботи, посада, розмір заробітної плати, визначені у рішенні комісії, не можуть бути змінені без згоди молодого спеціаліста.

Так, молодий спеціаліст — викладач середньої школи забезпечується учбовим навантаженням не менше 18 годин на тиждень (викладач 1

— 3 класів — не менше 24 годин). Переведення в іншу школу, хоча б в межах одного району, не допускається без згоди викладача, якщо він був направлений комісією у певну школу даного району. Адміністрація не має права переводити молодого спеціаліста на роботу не за спеціальністю (наприклад, зобов'язувати вчителя-історика викладати географію і т. п.). Якщо протягом трьох років з будь-якої причини молодий спеціаліст не може бути використаний на підприємстві або в організації, куди він направлений комісією, міністерство (відомство) зобов'язані влаштувати молодого спеціаліста у своїй системі або за його проханням перевести на роботу в систему іншого міністерства (відомства).

Молодим спеціалістам не влаштовується випробування, протягом строку обов'язкової роботи вони не проходять періодичну атестацію, передбачену для спеціалістів.

Звільнення молодого спеціаліста (у тому числі за власним бажанням) у період

обов'язкової роботи не допускається без рішення міністерства (відомства), якому підпорядковане підприємство або організація. У випадку хвороби молодого спеціаліста, коли хвороба перешкоджає виконанню роботи по договору, а також у випадку порушення адміністрацією підприємства (організації) законодавства про працю, колективного або трудового договору молодий спеціаліст має право звернутися через профспілковий комітет до комісії з трудових суперечок підприємства (організації), а якщо молодий спеціаліст не згодний з рішенням комісії, він має право звернутись безпосередньо у профспілковий комітет підприємства (організації). Якщо ж він не згоден з постановою останнього — до народного суду.

Таким чином, крім прав і обов'язків, визначених законодавством про працю робітників і службовців, молоді спеціалісти мають ряд додаткових прав і обов'язків.

А. ВИШНЯКОВ,
старший
викладач.

«ОЙ, КУДИ МИ ПОТРАПИЛИ!»

НЕ НАУКОВО-НЕФАНТАСТИЧНЕ Оповідання

В повітрі пролунав легкий тріск, і з нічної темноти проступили обриси незвичайного механізму. Якби ми знаходились в цей час поблизу, то побачили б поряд ще дві дивні фігури: одну — інтелектуально-довгошю, а іншу — приземкувато-кібернетичну. А якби ми, до того ж, ще розуміли і мову незнайомих, то...

— Кемп, знову ти все наплутав? Яку швидкість ти задав?

— Щось близько парсека в секунду...

— «Щось близько!»... Це тобі машина часу чи кібернетичний пілосос?

Довгошій безтямно оглянувся.

— Є вихід! Треба знайти сліди місцевої цивілізації, і ми відразу розберемося, куди потрапили.

— Дивись, тут якісь малюнки!

Комп'ютер Кемп включив прожектор і побачив дивну символіку.

— По-моєму, це нагадує наскальні малюнки неандертальців, що жили півмільйона років до нашої ери. Ходімо, пошукаємо ще малюнки!

— А ось це вже нагадує зачатки писемності... «Наталка — дурепка!». «Наташа — дурочка!». «Наталі — дурненька!». «Наталочка — дурнувата!»...

— Цікаво, що б це могло означати? На сучасну мову не перекладається.

— А ось ще: дивись! «Боже, помогіше!» «Алкоголіки!». «Я хочу до мами!»...

— По-моєму, це сліди якоїсь дуже страшної трагедії типу землетрусу...

— Так яке ж це сторіччя? — задумливо бурботували довгошій інтелектуал і... тут же пожалкував про це. На грудях комп'ютера Кемпа замерхтіли

червоні лампочки — як і зважди, коли той ставав перед невіршеною задачею, поточившись, він зачепив рычаг на своїй машині часу. Могутній агрегат зарокотав, і контури пришельців повільно розтанули у повітрі. Тільки слабенький запах перегару ще довго висів над таємничим місцем у невідомій точці світової історії... А нашим героям так і не судилось було розкрити дивовижну і загадкову таємницю своєї зустрічі.

Проте ця загадка не залишилась невіршеною для нас! Наш «Комсомольський прожектор» детально дослідив маршрут пришельців і тепер може з великою точністю встановити, що вони бачили... надписи, але далеко не наукові, не фантастичні, далекі від здрорового глузду в ауд. № 320, 22, 28 фізфаку; ауд. № 2, 4, 12, 20 істафу.

Думку про набіги варварів у пришельців могли викликати також поламаний стіл в ауд. № 5 істафу, сумного вигляду стеля в ауд. № 23 фізфаку, поламани відкидні сидіння в маленьких аудиторіях РГФ, опалки, бутерброди, булочки, папірці в ауд. № 22 фізфаку, ауд. № 54 юрфаку, ауд. № 42 філфаку, ауд. № 59 мехмату; дівка біля входу в ауд. № 49 біофаку, оббиті стіни в ауд. № 94 мехмату.

Спільний рейд комітету ЛКСМУ і штабу «КП» ОДУ було проведено в рамках місячника правової пропаганди. Основне, що звертало нашу увагу, — це збереження соціалістичної власності і санітарного стану аудиторій після занять.

Г. АНТИПЕНКО,
заст. секретаря
комітету комсомолу ОДУ,
М. ДМИТРІВ,
нач. штабу «КП»,
В. МУСІЙ,
нач. оперативного
загону ОДУ.

нас чекають зустрічі з сильними командами Київського та Львівського інститутів фізкультури, а також Харківського авіаційного і автодорожного інститутів.

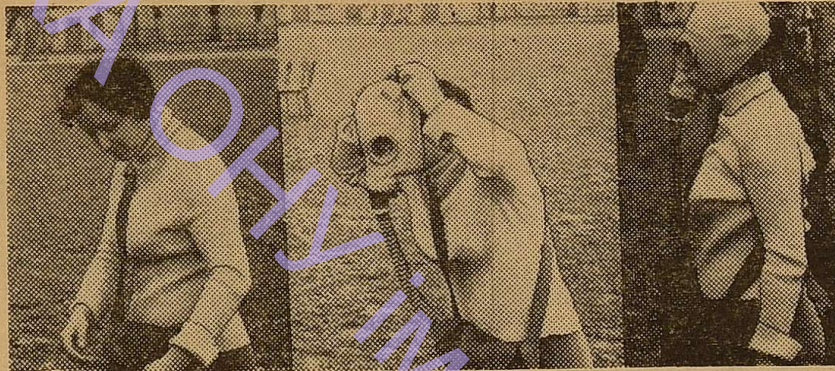
А. ПОПИЧКО,
старший викладач
кафедри фізвиховання.

МО-ЛОД-ЦІ!

6 травня Стадіон університету у святковому вбранні. Оркестр. Транспарант: «Пам'ятаємо, славимо, пишаємось!», «Слава радянському народу — народу-переможцю!». В цей день в рамках Всесоюзної Варти Пам'яті в університеті з ініціативи комітетів комсомолу та комі-

ки, цивільної оборони, наведення засобів захисту від зброяння масового враження, стрільби, перетягування канатів, сандружини, конкурс факультетських святкових газет і конкурсу винахідливих.

Прагнення перемогти характеризувало команди бага-

тетів ДТСААФ відбулася перша військово-спортивна гра «Перемога-35».

Програма гри включала в себе: воєнізовану естафету, гранатометання, здачу нормативів з вогневої підготов-

твях факультетів. Візьмемо конкурс винахідливих. У відповідях учасників команд механіко-математичного, історичного, фізичного, філологічного відчувалось знання матеріалу, уміння думати, виходити із важкого становища. Проте перемога в підсумку досталась механіко-математичному (I м.), романо-германської філології (II м.) і філологічному (III м.) факультетам. В чому успіх? Напевно, в серйозному підході і підготовці до конкурсу. Особливо хочеться відзначити студентку I курсу (іспанське відділення) Биньковську Ірину, котра принес-

ла II місце РГФ; з стрільби — студентів III курсу історичного факультету Дмитрова Миколу (II місце); з цивільної оборони — секретаря комсомольської організації юридичного факультету Мандрика Віталія.

Конкурс факультетських газет, присвячений Дню Перемоги, показав зростання оформительської майстерності їх редакторів. Як правило, зміст газет пронизував політичне та героїко-патріотичне звучання, зв'язок з життям. Завдяки редакторам Андронову I і Бачерикову Ю., М'ягкій I., Гетман Л. та Лосінському I., місця розподілились відповідно: фізичний факультет — I, філологічний — II, факультет романо-германської філології — III місце.

Після закінчення гри переможцям були вручені дипломи відповідних ступенів, команді — почесний вимпел.

А. СИДОРЕНКО.

ТИЖДЕНЬ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОЇ КНИГИ

У науковій бібліотеці ОДУ до 35-річчя Великої Перемоги організовано цикл виставок, матеріали яких висвітлюють історію Великої Вітчизняної війни, всесвітньо-історичну місію Радянських Збройних Сил у досягненні перемоги над фашизмом.

У документах, дослідженнях, спогадах показано керівну роль Комуністичної партії Радянського Союзу, героїзм радянського народу на фронті і в тилу, дружбу народів і пролетарський інтернаціоналізм.

Окремі стенди присвячені героям нашої Батьківщини: відомим полководцям, рядовим бійцям, підпільникам і

партизанам, подвигу радянських жінок, юним героям і безсмертним іменам комсомольців. Широко висвітлені теми визвольної місії Радянської Армії, впливу перемог радянського народу на розвиток антифашистського і національно-визвольного рухів, всесвітньо-історичного значення перемоги СРСР у Великій Вітчизняній війні.

Експозицію «Назавжди у серці народному» відкривають спогади Маршала Радянського Союзу чотириразового Героя Радянського Союзу Г. К. Жукова, які присвячені радянському солдату. Пам'яті про незабутній подвиг радянського воїна, пат-

ріота та інтернаціоналіста, присвячені спогади і багатьох інших видатних полководців. Славною історією боєвих орденів, «опалених в бою», закінчується виставка.

* * *

Наукова бібліотека з 19 до 26 травня 1980 року проводить Тиждень військово-патріотичної книги. Будуть запропоновані нові видання книг, присвячених військово-патріотичній тематиці і література названих виставок.

А. ГОЛЕНКОВА.

Редактор **М. ПЕТРОВ.**

Попереду — боротьба

22 квітня збірня ОДУ з футболу виїхала в м. Севастополь для участі в зональних змаганнях I спартакіади спортивних клубів вузів УРСР.

Наша команда увійшла у фінальну десятку. М'ячі у нас забивали Суровцев, Гратій, Янченко, Лисенко. У фіналі, котрий відбудеться у м. Львові,

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).